

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح دوفوریتی اصلاح قانون استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی»
اصلاحی مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۲

مقدمه

در سال ۱۳۸۹ به موجب قانون «استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی» دولت مکلف شد ظرف مدت سه سال ده هزار نفر از مهندسين ناظر توليدات کشاورزی را استخدام کند.^۱ یک سال بعد قانونگذار در قالب ۷ تبصره شرایط و الزامات دیگری را به این قانون افزود و قانون «اصلاح قانون استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی» در تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۲ به تصویب رسید. اجرای قانون مذکور در مهلت تعیین شده سه ساله منتج به استخدام بیش از هشت هزار نفر از مشمولین قانون گردید، لکن تعداد ۱۲۴۲ نفر از این افراد به دلیل پایان مهلت اجرای قانون استخدام نشدند. طرح ارائه شده درصدد حل مشکل کارکنان خریدخدمتی وزارت جهاد کشاورزی در قالب قانون استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی، مصوب ۱۳۹۰ است.

ارزیابی کلیات طرح

- با عنایت به اینکه برطبق ماده واحده قانون اصلاح قانون استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی، مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۲، تکلیف دولت به استخدام ده هزار نفر ناظر بخش کشاورزی و منابع طبیعی بدون قید و شرط نبوده و قانونگذار شروط متعدد برای استخدام افراد مورد نظر احصا کرده، از طرف دیگر وضع مهلت برای انجام تکلیف توسط دولت می توانسته به معنای ایجاد محدودیت زمانی برای اجرای آن تلقی شود، بنابراین چنانچه عدم استخدام بخشی از اشخاص مورد نظر به دلیل رعایت شروط متعدد موضوعه در ماده واحده بوده، دولت به تکلیف خود عمل نموده است.

- بررسی ها نشان می دهد صدور مجوز استخدام ده هزار نفر از مهندسين ناظر توليدات کشاورزی در سال ۱۳۹۰ به دلیل بازنشستگی و خروج از خدمت بیش از حد نیروی انسانی وزارت جهاد کشاورزی در دهه ۸۰ بوده است. تدبیری که با وجود تمام ایراداتی که به آن وارد بود در آن برهه از زمان، از نگاه قانونگذار مطلوب به نظر می رسد. اکنون باید بررسی شود که در شرایط حاضر و با وجود تغییرات ساختاری، برون سپاری ها و واگذاری های صورت گرفته در بدنه وزارت جهاد کشاورزی همچنان گزینه جذب نیروی انسانی در قالب مهندسين ناظر توليدات کشاورزی راهکار مناسبی قلمداد می شود؟

مخصوص سخن علمی

مشخصات طرح

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت:

۳۲۶

شماره چاپ:

۶۶۸

تاریخ چاپ:

معاونت پژوهش های
زیربنایی و امور تولیدی
دفاتر: مطالعات

زیربنایی

مطالعات اجتماعی
مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۵۰۱۵۵۹۶

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۹/۱۸

۱. ماده واحده - دولت موظف است از تاریخ تصویب این قانون و حداکثر ظرف سه سال با رعایت حکم بند «ج» ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری، تعداد ده هزار نفر بخش کشاورزی و منابع طبیعی با تحصیلات کارشناسی و بالاتر که از سال زراعی ۱۳۸۲ به بعد حداقل دو سال سابقه فعالیت مستمر در زمینه منابع طبیعی و تولید محصولات راهبردی و اساسی بخش کشاورزی داشته باشند و یا در تعاونی های تولید به عنوان مدیر و یا کارشناس فعالیت نموده و در مدیریت جهاد کشاورزی استان ها، شهرستان ها و یا مراکز خدمات کشاورزی دارای سوابق مشارکت و نظارت در امور یاد شده باشند، با رعایت ماده (۴۶) قانون مدیریت خدمات کشوری و شرایط عمومی استخدامی کشور در پست های عملیاتی و نظارتی جهاد کشاورزی شهرستان ها و یا مراکز خدمات کشاورزی استخدام نماید.

طرح ارائه شده با سیاست‌های برون‌سپاری دولت جمهوری اسلامی و واگذاری وظایف تصدیگری به بخش خصوصی مغایرت دارد و هیچ‌گونه توجهی به نیازهای استخدامی وزارت جهاد کشاورزی نداشته و صرفاً در پی حل مشکل استخدامی گروهی از افراد جامعه است. بند «الف» و تبصره آن در ماده (۲۵) قانون برنامه ششم توسعه «به منظور مردمی شدن و گسترش سهم بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد و به منظور افزایش بهره‌وری و ارتقای سطح کیفی خدمات و مدیریت بهینه هزینه به تمامی دستگاه‌های اجرایی که عهده‌دار وظایف اجتماعی، فرهنگی و خدماتی هستند (از قبیل واحدهای بهداشتی و درمانی، مراکز بهزیستی و توانبخشی، مراکز آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی و مراکز ارائه‌دهنده خدمات و نهادهای کشاورزی و دامپروری) اجازه داده می‌شود در چارچوب استانداردهای کیفی خدمات که توسط دستگاه ذیربط تعیین می‌گردد، نسبت به خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی (به جای تولید خدمات) اقدام نمایند. در اجرای این بند واگذاری مدارس دولتی ممنوع است.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل نحوه تعیین قیمت خرید خدمات و تعیین تکلیف نیروی انسانی و ساختار به پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و دستگاه اجرایی ذیربط به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

- هر چند این مصوبه مشابه طرح «استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی» و همچنین طرح «اصلاح قانون استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی» می‌باشد و هر دو این طرح‌ها بدون ایراد شورای نگهبان به قانون منجر شده است، ولیکن به نظر می‌رسد مصوبه حاضر در مقام الزام دولت به استخدام اشخاص موضوع این طرح می‌باشد و لذا به دلیل داشتن بار مالی و عدم پیش‌بینی طریق تأمین بار مالی مزبور، مغایر اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی تلقی می‌شود.

بنابراین با توجه به نکات و تناقضات موجود در طرح موصوف رد کلیات طرح مزبور، توصیه می‌گردد.

جمع‌بندی

در مجموع به نظر می‌رسد که هدف این طرح و طرح‌های مشابه، حل مشکل بخشی از کارکنان خرید خدمتی است و بهره‌گیری از ظرفیت قانون استخدام مهندسين ناظر توليدات کشاورزی، مصوب ۱۳۹۰، برای حل مشکلات کارکنان از جمله ناظرین چای و مشابه آن کافی نیست. علاوه بر این به نظر می‌رسد ضرورت دارد نظام مدیریت منابع انسانی و هرم سرمایه انسانی وزارت کشاورزی باید مورد بررسی و آسیب‌شناسی مجدد قرار گیرد تا از این طریق به لزوم یا عدم لزوم استخدام کارکنان خرید خدمتی با لحاظ عدالت در استخدام‌ها و رعایت قانون اساسی دست یافت. بنابراین تصویب این طرح توصیه نمی‌شود.

